

Новітні методи та підходи до навчання в НУШ

Навчити дитину любити світ – велике мистецтво. Навчити її розуміти світ – відкрити у ній серце. Навчити бачити світ – виростити у ній єдність думок і вчинків, слова і діла, розуму і волі.
(Стратегія розвитку закладу)

Сучасний заклад освіти – це не лише простір передачі знань. Це середовище розвитку компетентностей, творчості та критичного мислення. Завдання НУШ – навчити учня вчитися самостійно, працювати в команді, приймати рішення та діяти у реальних життєвих ситуаціях.

Саме це визначає Концепція НУШ, Державний стандарт базової середньої освіти. Завдання нашого педагогічного колективу – не лише реалізовувати вимоги цих документів, а й творчо переосмислити їх, знаходячи ефективні методи навчання, які відповідають сучасним потребам дитини. Новітні методи – це не мода, а відповідь на запит часу.

Державний стандарт визначає вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів на рівні базової середньої освіти, загальний обсяг їх навчального навантаження, розподілений за освітніми галузями, структуру та зміст базової середньої освіти.

Державний стандарт є основою для розроблення типових освітніх програм, а також інших освітніх програм згідно з вимогами, передбаченими статтею 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту»

Заходи, здійснені педагогічним колективом щодо початку роботи в новому циклі базової середньої освіти:

- Проведено підготовку вчителів до роботи в 7-8 класах (всі пройшли курсове навчання, отримали сертифікати)
- Новий Державний стандарт базової середньої освіти – матриця академічної свободи. Вчителі, які працюють з 8-ми класами обрали модельні програми, підручники.
- На сайті ліцею розміщено всю інформацію про впровадження Державного стандарту, Типову освітню програму, модельні програми, електронні варіанти підручників, все наявне методичне забезпечення 5 та 6, 87 класів НУШ.
- Забезпечено вивчення педагогічним колективом нормативно-правових та інструктивно-методичних документів щодо впровадження Державного стандарту базової середньої освіти.
- Забезпечено інформування педагогів про нові нормативні, інструктивно-методичні документи щодо впровадження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти.
- Забезпечено участь педагогічних працівників у різних формах підвищення кваліфікації з питань впровадження Держстандарту.

- Проведено засідання творчих груп з питань впровадження у освітній процес Державного стандарту.

- Проведено інструктивно-методичні наради, перегляд вебінарів для вчителів. Зокрема, «Особливості організації освітнього процесу у другому циклі базової середньої освіти», вебінари з питань інтегрованого навчання, формування оцінювання, розвитку критичного мислення, медіаграмотності, формування ключових компетентностей.

- Підготовлено поради вчителям, батькам, учням щодо переходу до якісного впровадження Державного стандарту.

- Проведено круглий стіл з вчителями, які працюватимуть за новими програмами з метою вивчення потенціалу учнів для ефективного впровадження Державного стандарту.

- Встановлено мультимедійну панель (в кабінеті української мови, інформатики, хімії)

- Всі вчителі-предметники розробили навчальні програми на основі модельних програм (затверджено педагогічною радою, протокол 30.08.2025, №1)

- 8-мі класи забезпечено новими підручниками.

Оцінювання навчальних досягнень учнів НУШ зазнало значних змін, адже змінилися його функції, роль і призначення. Якщо впродовж багатьох років учителі зазвичай оцінювали рівні сформованості знань, умінь і навичок учнів, то сьогодні набагато важливіше з'ясовувати поступ дитини в процесі навчання. А це означає, що варто знати результати навчання та особистісні потенційні можливості учнів. Учитель ураховує під час оцінювання результат кінцевого продукту навчальної діяльності. Оскільки ми оцінюємо компетентності, що є багатокomпонентним особистісним надбанням учнів, то необхідно під час оцінювання враховувати всі складники компетентності. В умовах компетентнісного навчання особливого значення набуває проєктна діяльність учнів, що дає змогу оцінити загальнонавчальний, комунікативний і соціокультурний досвід учнів, особливо 8-х класів. Це дає змогу інтегрувати знання, здобуті на уроках іноземної мови та інформатики, де учні вчаться працювати з засобами інформаційних технологій, з інформаційними джерелами, установлюючи їх достовірність. Крім того, робота в групах (учитель може формувати групи сам або ж учні формують склад груп самостійно за інтересами) сприяє згуртуванню здобувачів освіти, формуванню в них умінь працювати в команді. Учні базової середньої освіти за своїми потенційними можливостями та навчальним досвідом вже готові до виконання подібних завдань, а тому вчителі активно практикують. Продуктивним є залучення учнів до самооцінювання, яке дає їм змогу критично аналізувати власні досягнення, порівнювати їх із результатами інших; самостійно виявляти свої сильні й слабкі сторони, визначати прогалини. Особливої актуальності набуває практика залучення учнів до самооцінювання і взаємооцінювання, що, є важливою їхньою діяльністю з метою виявлення ними рівня своїх навчальних досягнень.

Отож, одним із ключових напрямів є компетентісний підхід, який передбачає формування в учнів ключових компетентностей: спілкування державною та іноземними мовами, математичної, технологічної, соціальної, громадянської. Екологічної тощо. Для цього педагоги нашого ліцею активно застосовують проектне та дослідницьке навчання, інтегровані уроки, гейміфікацію та технології змішаного й перевернутого навчання.

Математика: У 8 класі викладання математики відповідно ідей НУШ здійснюється на засадах компетентісного, діяльнісного, особистісно зорієнтованого, інтегративного та аксіологічного підходів. Засобом реалізації діяльнісного підходу є система доцільних задач і вправ, у процесі розв'язування яких учні виконують систему дій, що поступово ускладнюється й урізноманітнюється.

Вчитель забезпечує шляхи набуття математичної компетентності шляхом формування вміння:

- будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів та явищ;
- володіти технікою обчислень
- уміти проектувати діяльність на математичному матеріалі
- будування і читання графіків функціональних залежностей
- уміння працювати з формулами
- уміти класифікувати і конструювати геометричні фігури
- уміти оцінювати шанси настання тих чи інших подій, обирати оптимальний варіант для вирішення завдань.

Для активізації навчально-пізнавальної діяльності учнів виконуються завдання, пов'язані з конструюванням і дослідженням, зображенням і порівнянням, самостійним складанням задач учнями тощо. Вчителі підбирають задачі для формування всіх заявлених у Державному стандарті загальних результатів: дослідження ситуацій і виокремлення проблем; моделюванні процесів і ситуацій, розробленні стратегій, планів дій; розвитку математичного мислення та володінні математичною мовою; критичному оцінюванню процесу та результату розв'язання. До кожної з навчальних тем наявні самостійні роботи, тематичні роботи, короткотривалі роботи для оцінки трьох груп результатів: «Опрацювання ситуацій та створення математичних моделей», «Розв'язування математичних задач», «Інтерпретація та критичний аналіз результатів».

Біологія

Опанування біологічного змісту спирається на базові знання, отримані у 5-6 класах на уроках природознавчих курсів. За змістовим наповненням біологія у 7 класі для всіх модельних програм зосереджена переважно на ознайомленні учнів і учениць з біорізноманіттям організмів, їх основними групами та особливостями цих груп. Навчання біології ґрунтується на засадах компетентісного, діяльнісного,

особистісно зорієнтованого та інтегрованого підходів. Необхідною умовою набуття учнями й ученицями компетентностей є діяльнісний підхід до навчання. Педагоги приділяють увагу практичним, дослідницьким та проєктним роботам різного виду, розв'язуванню компетентнісних завдань. Проте необхідне посилення практико орієнтованого підходу до навчання біології, перенесення акцентів зі збільшення обсягу відомостей, призначених для засвоєння учнями й ученицями, на вироблення в них умінь використовувати їх для досягнення певних цілей з урахуванням концепції НУШ. Нові підручники роблять можливим перехід від роботи із запам'ятовуванням інформації підручника до використання інформації як засобу навчання для розвитку мисленнєвих та інших компетентностей. Вони реалізують потребу вчителя у завданнях для групової та індивідуальної роботи на уроці. У навчанні біології зміст, засоби і методи навчання спрямовані на досягнення визначених ДСБСО обов'язкових результатів навчання, яких учень має досягнути в процесі навчання, і які підлягають оцінюванню.

Алгоритм діяльності вчителя й учнів та учениць під час організації навчання:

1) чітко формулювати зрозумілі для учнів очікувані результати навчання (за групами результатів і за критеріями оцінювання їх); 2) наводити приклади завдань і видів діяльності з аналізом за критеріями оцінювання результатів виконання; 3) оперативно й доступно надавати учням зворотний зв'язок щодо досягнення ними очікуваних результатів навчання; 4) вчасно коригувати процес навчання для досягнення його очікуваних результатів.

Географія

Головною метою вивчення географії у 8 класі є формування географічних знань про природу материків та океанів, їхню цілісність і диференціацію природних умов. Водночас розширюються знання про географічну оболонку та її компоненти, вивчення яких здійснювалося у 6-7-х класах. Курс має чітку практичну спрямованість, що реалізується під час проведення досліджень, виконання практичних робіт і вправ, створення моделей, розв'язання ситуативних, проблемних, аналітичних завдань, роботу з навчальною й науковопопулярною літературою, цифровими ресурсами тощо. Такий НУШівський підхід сприяє розвитку наскрізних умінь: критично і системно мислити, висловлювати та логічно обґрунтовувати власну думку, творчо діяти, виявляти ініціативу, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми самостійно та у співпраці з іншими. Відвідування навчальних занять показало, що діти гарно сприймають активні форми роботи у вигляді проведення географічних ігор, квестів, розгадування кросвордів і ребусів. учителі мали вибір й підібрали для себе ту їх кількість і ті теми, що відповідають власній методиці викладання географії у 8-му класі НУШ. Практичні роботи, які пропонує вчителі, охоплюють різноманітні географічні питання: роботу з контурною картою, визначення географічних координат і протяжності у градусах і кілометрах дуги меридіану/паралелі на карті (глобусі), виявлення зв'язків між тектонічною будовою і формами рельєфу за

тектонічною і фізичними картами, креслення кліматограм, порівняння режимів річок, порівняння географічного положення двох океанів. Для того, щоби навчальний процес був результативним, учитель опановує інструменти та методи формувального оцінювання.

Фізика

Навчання фізики й астрономії здійснюється відповідно до вимог Державного стандарту базової середньої освіти та модельних навчальних програм. Ключовою новацією у навчанні усіх природничих предметів (географії, біології, фізики і хімії) є те, що зміст, засоби і методи навчання спрямовані на досягнення обов'язкових результатів навчання, визначених державним стандартом базової середньої освіти, яких учень/учениця має досягнути у процесі навчання, і які підлягають оцінюванню. Відповідно учителі добирають такі види завдань і діяльності, щоб учні виявили свої уміння: пізнавати світ природи засобами наукового дослідження; опрацьовувати, систематизувати та представляти інформацію природничого змісту; усвідомлювати закономірності природи, роль природничих наук і техніки в житті людини; відповідально поводитися для забезпечення сталого розвитку суспільства; розвивати власне наукове мислення, набувати досвіду розв'язання проблем природничого змісту (індивідуально та у співпраці з іншими особами). У навчанні фізики провідною є дослідницька діяльність, у процесі якої вирішуються теоретичні і практичні завдання. Практичні завдання, які пропонує вчитель, виконуються у ході фізичних досліджень, які можуть бути реалізовані у вигляді демонстраційних і домашніх дослідів і спостережень, практичних (лабораторних) робіт (фронтальних та індивідуальних), проєктів (групових та індивідуальних).

Укр. мова

7 клас – початок етапу базового предметного навчання. Відповідно до вимог Державного стандарту базової середньої освіти предметна мета навчання української мови – формування компетентного мовця, національно свідомої, духовно багатой мовної особистості. Для реалізації визначеної в державних документах мети навчання української мови і завдань, що конкретизують етапи цього процесу, обрано три підходи – особистісно орієнтований, діяльнісний та компетентнісний. Особливістю чинних підходів є те, що мовні знання і вміння не є самоціллю, вони набувають статусу дієвого засобу, що забезпечує життєдіяльність людини, становлення її як громадянина з усіма важливими для конкретного соціуму чеснотами. Суть діялісного підходу розуміємо як спрямування освітнього процесу на оволодіння різними видами діяльності, у процесі якої учні здобувають знання, набувають діялісного досвіду, формують навички взаємодії зі світом, суспільством, іншими людьми упровадження діялісного підходу в сучасних умовах цілком умотивоване, зважаючи на те, що діялісність є поштовхом до розвитку здібностей людини, у процесі діялісності здобувають знання, формують навички ефективної взаємодії людини зі світом, суспільством, іншими людьми. Усе зазначене вище дає підстави для висновку: діялісне навчання

української мови – це усвідомлення того, як конкретні знання про мову «вмуровані» в конкретну діяльність мовця. Якщо вектор діяльнісного підходу спрямований на організацію освітнього процесу, то компетентнісний сконцентрований на досягнення певних результатів, набуття важливих компетентностей у процесі діяльності. Компетентнісний підхід вивіщує не інформованість учня, а функційну грамотність його. Знаннєвий компонент не ігнорується, а змінюється його статус, адже основну увагу зосереджуємо не на знаннях як таких, а на корисності їх і здатності учнів використовувати їх у процесі розв'язання різних проблем. Для організації роботи з подолання виявлених втрат учителі адаптовують навчальні програми, використовують внутрішньопредметні та міжпредметні зв'язки, доступність викладу, наявність циклічного, інтервального повторення матеріалу, вправ на стабілізацію емоційного стану учнів, запровадження диференційованого навчання та формувального оцінювання.

Історія

«Історія України» і «Всесвітня історія» викладаються в 7-9 класах як два окремі предмети, які складаються з курсів для кожного класу. Відповідно до Державного стандарту освіти вони належать до предметного циклу базової середньої освіти, що визначає їх місце в системі шкільної громадянської та історичної освіти й поміж інших навчальних предметів і курсів та закладає основи подальшого вивчення їх в рамках освітньої галузі у профільній школі. На цьому етапі шкільного життя в учнів/учениць виникають нові мотиви учіння і моделі поведінки: бути освіченими, самостійними, зокрема й у навчанні і пошуку нових знань, які поступово стають цінністю, активно випробовувати свої сили в різних галузях знань і в різних видах діяльності, самостверджуватись в класному колективі. Метою навчання історії у 7–9 класах, узгодженою з метою освітньої галузі в МНП визначено розвиток в учнівства національної і громадянської ідентичності, патріотизму та почуття власної гідності, осмислення минулого і сучасності та зв'язків між ними, відданості політичним, морально-духовним і культурним цінностям українського народу, Європейського Союзу й інших демократичних країн, прихильності ідеям миру, демократії, прав і свобод людини й громадянина.

У процесі викладання «Історії України» вчитель звертає увагу на оновлення деяких концепцій і понять. Для реального досягнення навчальних результатів, на яких наголошує Державний стандарт освіти, необхідним є застосування діяльнісного підходу у навчанні. Головним у цьому підході є діяльність учнів. Залучає учнів до участі у дискусіях і обговореннях на уроці, робота і парах і групах, формулювання власних висновків, оцінок та ідей, розвиток уміння осмислювати інформацію з різних джерел; вирішувати практичні завдання, виконувати навчальні проєкти тощо. Така діяльність на відповідному історичному змісті дозволяє дитині зробити власний свідомий вибір на користь української ідентичності та патріотизму. Вчитель системно застосовує методи і технології

активного навчання історії як-от мозковий штурм, дискусія, рольова гра, моделювання, аналіз кейсів (випадків, реальних ситуацій суспільного життя), проєктна технологія, взаємонавчання, робота в малих групах, драматизація, порт фоліо. Такі форми роботи поєднує з іншими методами навчання, зокрема, із роботою з різноманітними джерелами (підручником, медіа текстами, візуальними джерелами тощо).

Отже, у своїй роботі ми спираємося на державні стандарти освіти, концепцію НУШ, професійний стандарт учителя, рекомендації МОН України щодо впровадження STEM, інтегрованого, проєктного й змішаного навчання. Але найважливіший документ — це наш урок, у якому проявляється все: філософія закладу, творчість педагогів, ставлення до дитини. Саме там народжується жива освіта. Наш ліцей — це простір, де вчитель і учень разом творять навчання. Ми активно впроваджуємо інтегровані підходи, поєднуючи різні предмети у спільних темах і сенсах. На уроках літератури ми говоримо про хімію емоцій, на історії — про моральний вибір, на біології — про філософію життя. Ми не просто навчаємо фактів, ми вчимо бачити взаємозв'язки. Проєктне навчання стало для нас одним із ключових напрямів. Учні створюють реальні ініціативи: екоакції, медіапроєкти, шкільні подкасти, волонтерські кампанії. Вони бачать результат своєї праці, відчують власну значущість, розуміють, що ліцей — це місце, де можна змінювати світ. Ми впроваджуємо STEM і STEAM-підходи, бо віримо, що наука і творчість — це два крила сучасної освіти. Наші лабораторії, майстерні та креативні простори стають місцем відкриттів і дослідів, де народжується інтерес до знань.

Сучасні технології відкрили нові можливості. Змішане навчання дає змогу поєднувати офлайн і онлайн-досвід, створювати інтерактивні уроки, користуватися платформами, електронними журналами, цифровими картками. Ми активно розвиваємо медіаграмотність, навчаємо дітей критично мислити, відрізняти факти від фейків, створювати власний контент відповідально та креативно.

Важливою складовою нашої роботи є формування емоційно безпечного освітнього середовища. У ліцеї кожна дитина має право на помилку, на підтримку, на власний темп. Ми розвиваємо емоційний інтелект, навчаємо розуміти і керувати емоціями, працюємо з арт-терапевтичними техніками, підтримуємо атмосферу довіри й поваги.

Учитель у новій українській школі — це не просто викладач, це наставник, тренер мислення, людина, яка допомагає знайти себе. Його завдання — не передати знання, а навчити ставити запитання, шукати рішення, діяти. Справжній результат нашої роботи — не оцінка в журналі, а очі дитини, яка каже: «Я можу, я знаю як, і мені цікаво».

Наш ліцей — це школа дії, думки й серця. Ми проводимо освітні марафони, квести, педагогічні зустрічі у форматі «кави з ідеєю», створюємо простір спільного розвитку. Ми не боїмося експериментів, бо знаємо, що тільки через рух і творчість народжується нова якість освіти.

Нова українська школа — це не майбутнє, це вже сьогодні. І якщо наші учні приходять до школи із бажанням творити, мислити, пробувати, якщо вони відчують, що ліцей — це місце, де їх люблять і вірять у них, то ми на правильному шляху. Адже саме такий заклад здатний виховати вільну, відповідальну й щасливу людину.

Нова модель системи безперервної освіти (методичної роботи) «ОСВІТНІЙ КОНТИНУУМ»

Понятійний словник:

КОНТИНУУМ - назва неперервних утворень; неперервність, нерозривність явищ, процесів.

МОДЕЛЬ - зразок якого-небудь нового виробу, взірцевий примірник чогось.

МЕТОДИЧНА РОБОТА - це комплексна система дій та заходів, спрямована на професійний розвиток педагогів, підвищення їхньої кваліфікації та майстерності, а також на вдосконалення освітнього процесу. Вона включає аналітичну, організаційну, пошуково-дослідницьку та інформаційну діяльність для досягнення позитивних результатів у навчанні та вихованні.

Основні цілі методичної роботи:

Підвищення професійної компетентності: стимулює педагогів до самоосвіти, самовдосконалення та опанування нових знань, методів і технологій навчання.

Розвиток творчого потенціалу: сприяє розвитку творчості вчителів та всього педагогічного колективу.

Удосконалення освітнього процесу: забезпечує високу якість підготовки фахівців та досягнення оптимальних освітніх результатів.

Обмін досвідом: створює умови для обміну педагогічними знахідками, де молоді фахівці можуть вчитися у досвідчених колег.

Ключові аспекти методичної роботи:

Систематичність - це безперервна система, яка охоплює весь освітній процес.

Аналіз включає розгляд роботи вчителів, результатів освітнього процесу та пошук шляхів покращення.

Планування - організація та планування дій, спрямованих на досягнення поставлених завдань.

Інноваційність - пошук нових інноваційних підходів та методик, що живлять творчий потенціал педагога.

Мета створення нової моделі «ОСВІТНІЙ КОНТИНУУМ»: замість формальних методичних комісій, які збираються за графіком, ми створюємо гнучку систему. Ця модель перетворює методичну роботу на циклічний процес,

який щороку починається з колективного «штурму» ідей і завершується конкретними результатами.

Основні принципи нової моделі:

Динамічність: спільноти формуються під конкретне завдання і розформовуються після його виконання.

Міждисциплінарність: учителі різних предметів можуть об'єднуватися для роботи над спільними проєктами.

Ініціатива: теми для роботи пропонують самі педагоги, виходячи зі своїх реальних потреб.

Практичність: кожна діяльність спрямована на створення конкретного продукту (методичної розробки, навчального кейсу, тренінгу, сайту, блогу тощо).

Складові системи безперервної освіти (методичної роботи)

I. «Майстерня ідей» - перший крок (серпень-вересень)

Канва діяльності

Це головний стартовий захід, який замінює перше формальне засідання методичних комісій. Він є обов'язковим для всіх педагогів.

На другому тижні вересня ЗНВР проводить інтерактивний захід «Майстерня ідей». Педагоги збираються у міждисциплінарні групи (наприклад, математик + філолог + вчитель біології). Кожна група отримує завдання: визначити 3-5 актуальних проблем в освітньому процесі ліцею (наприклад, «Як підвищити мотивацію учнів до читання?», «Як боротися з булінгом у 7-х класах?» тощо). Після цього групи пропонують ідеї проєктів, які допоможуть вирішити ці проблеми.

Результат: наприкінці заходу формується "Банк проєктних ідей", з якого кожен педагог може обрати собі проєкт до душі. Це дає чіткий імпульс і знімає пасивність.

II. Професійна освітня спільнота (ПНС) – **це ядро нової системи**
методичної роботи

тимчасові творчі групи

(створені для вирішення конкретного завдання)

Канва діяльності

Це єдиний, динамічний формат роботи протягом року.

Проєктні команди формуються з бажаючих на основі «Банку проєктних ідей». Вчителі вільно записуються до тих спільнот, які відповідають їхнім інтересам. Кожна команда працює над своїм проєктом протягом семестру або року.

Учасники команди самі домовляються про графік зустрічей (онлайн/офлайн), розподіляють завдання та визначають лідера (коуча).

Результат: команда створює конкретний продукт та презентує його, наприклад:

- ✓ Кейс-завдання для міжпредметних уроків.
- ✓ Онлайн-курс для учнів.
- ✓ План профілактичних заходів.
- ✓ «Гейміфікація на уроках».
- ✓ «Інструменти ІІІ для персоналізації навчання».
- ✓ «Проект з екологічної безпеки в 5-9 класах» тощо)

ІІІ. Лабораторія освітніх інновацій «Креатив-хаб»

Це постійно діюча платформа для впровадження нових методик, інструментів та технологій

Канва діяльності

1. Учителі-інноватори беруть участь у пілотних проєктах, діляться практичним досвідом використання технологій.
2. Лабораторія організовує та проводить короткі семінари-практикуми, неформальні зустрічі для обміну досвідом, де кожен може спробувати нові інструменти (раз на місяць організовується зустріч у неформальній обстановці (наприклад, у бібліотеці з чаєм). Немає чіткого порядку денного, але є одна-дві теми для обговорення (наприклад, «Як я вирішую конфлікти в класі?», «Мій улюблений цифровий інструмент» тощо).

Перевага: відходимо від офіційного «засідання» до вільного спілкування; це дає змогу педагогам розслабитися, отримати підтримку та дізнатися про досвід колег без зайвої бюрократії.

Результати роботи стають доступними для всього колективу.

ІV . Система «Освітній трек» (наставництво – менторство)

Ця система забезпечує індивідуальну підтримку молодим і малодосвідченим педагогам.

Канва діяльності

1. Досвідчені педагоги, які мають бажання, стають наставниками для молодих спеціалістів або колег, які хочуть опанувати нову методику.
2. Наставництво відбувається за індивідуальною траєкторією розвитку без звітів та засідань.
3. Учитель-ментор допомагає, консультує, надає зворотний зв'язок.

V. Центр експертизи та менторства

Цей центр є постійною точкою опори для всіх.

Канва діяльності

Призначаються **ментори** (це досвідчені педагоги-новатори). Їхнє завдання — не керувати, а **консультувати** та надавати допомогу проєктним командам. До них можна звернутися за порадою щодо використання цифрових інструментів, методики викладання чи вирішення конфліктів. Це дає впевненість пасивним учасникам, що вони завжди можуть отримати підтримку.

VI. Педагогічний портрет ліцею – фінальна презентація здобутків

Канва діяльності

Наприкінці семестру або навчального року проводиться підсумковий захід. Кожна проєктна команда презентує свій кінцевий продукт. Це демонстрація «продукту», де педагоги зможуть апробувати результат праці колег, обмінятися досвідом та взяти ідеї для себе. Цей формат заохочує і підкреслює важливість кожного внеску.

Переваги:

Мотивація: учителі самі обирають, над чим працювати, що підвищує їхню зацікавленість.

Ефективність: робота спрямована на реальні проблеми, а не на формальність.

Співпраця: подолання бар'єрів між предметами, що сприяє міждисциплінарному підходу.

Така структура дозволить залучити до методичної роботи навіть найпасивніших, оскільки вона починається з інтерактивної події, пропонує чіткі проєктні завдання і гарантує постійну підтримку.

Проект
*«Освітній континуум:
нова модель методичної
роботи у ліцеї»*

Ціль

Реалізація інноваційної моделі безперервної освіти педагогів «Освітній континуум», яка ґрунтується на принципах динамічності, міждисциплінарності, ініціативності та практичності. Ця модель передбачає перехід від формальних засідань методичних комісій до живої співпраці педагогів у форматі проєктних спільнот, де кожен має змогу реалізувати власні ідеї та долучитися до створення реальних освітніх продуктів.

Мета

Створити ефективну та гнучку систему методичної роботи, яка забезпечує постійний професійний розвиток педагогів, сприяє командній співпраці та стимулює до пошуку інноваційних рішень. Мета передбачає не лише підвищення кваліфікації педагогів, а й формування середовища, де кожен учитель відчуває власну значущість та робить внесок у розвиток ліцею

Актуальність

Сучасна освіта вимагає від педагогів динамічності, готовності до змін та інтеграції інноваційних технологій. Традиційні форми методичної роботи (комісії, формальні засідання) поступово втрачають ефективність. Тому необхідним є перехід до нової моделі, що ґрунтується на принципах гнучкості, практичності, міждисциплінарності та ініціативності.

Завдання

✓ Запровадити динамічні форми методичної роботи: відмовитися від формальних засідань і перейти до інтерактивних подій, квестів, воркшопів та проєктних сесій, де педагоги активно генерують ідеї, шукають шляхи вирішення актуальних проблем і відразу працюють над їх реалізацією.

✓ Сформувати «Банк проєктних ідей»: провести стартову «Майстерню ідей», де педагоги у міждисциплінарних групах визначають проблеми та пропонують власні рішення. Створити електронний банк ідей, доступний для всього колективу, що стане основою для формування робочих груп протягом року.

✓ Розвивати професійні спільноти (ПНС): Залучити педагогів до тимчасових творчих груп, сформованих на основі банку ідей. Учасники самі обирають напрям роботи, розподіляють обов'язки, працюють у зручному форматі (онлайн/офлайн) та створюють практичний освітній продукт, який буде корисним для ліцею.

✓ Організувати лабораторію освітніх інновацій «Креатив-хаб»: Створити простір для педагогів-новаторів, які апробуватимуть нові технології, інструменти й методики. Лабораторія діятиме у форматі щомісячних зустрічей у неформальній атмосфері, де вчителі зможуть обмінюватися досвідом, тестувати нові підходи та поширювати їх у колективі.

✓ Запровадити систему наставництва «Освітній трек»: Організувати підтримку молодих та малодосвідчених педагогів через наставництво. Досвідчені вчителі супроводжуватимуть колег у процесі освоєння нових методик, надаватимуть консультації та допомагатимуть вибудувати індивідуальну освітню траєкторію розвитку.

✓ Сприяти обміну педагогічним досвідом: Замість традиційних методичних об'єднань запровадити практику відкритих зустрічей, «методичних кав», майстер-класів і міні-тренінгів. Це дозволить педагогам ділитися власними напрацюваннями у вільному форматі та отримувати швидкий зворотний зв'язок.

✓ Провести підсумкову презентацію здобутків «Педагогічний портрет ліцею»: Наприкінці навчального року організувати святковий захід, де кожна команда представить свої напрацювання. Це стане майданчиком для презентації освітніх продуктів, обміну досвідом і формування єдиного іміджу ліцею як інноваційного та сучасного освітнього простору.

Графік засідань

Етап	Термін проведення
«Майстерня ідей» (генерація проблем і рішень)	Вересень
Формування Професійних освітніх спільнот	Жовтень
Робота творчих команд над проєктами	Листопад–Березень
Лабораторія «Креатив-хаб» (інноваційні зустрічі)	Щомісяця
Освітній трек (наставництво та менторство)	Протягом року
Центр експертизи та підтримки	Протягом року
«Педагогічний портрет ліцею» (фінальна презентація)	Травень

Учасники

- Педагогічні працівники ліцею
- Заступник директора з НВР (координатор)
- Лідери (коучі) освітніх спільнот
- Ментори – досвідчені педагоги-новатори
- Молоді вчителі – учасники системи наставництва

Форми та методи роботи

- Проектна діяльність у професійних освітніх спільнотах
- Інтерактивні «мозкові штурми»
- Кейс-метод, гейміфікація,
- Менторські консультації
- Семінари-практикуми та творчі майстерні
- Підсумкові презентації результатів

Продукти діяльності

- Навчальні та методичні кейси
- Розробки міжпредметних інтегрованих уроків
- Мінікурси та онлайн-ресурси для учнів
- Плани виховних та профілактичних заходів
- Рекомендації щодо впровадження цифрових інструментів та ІШ
- Освітні проекти з екологічної та соціальної тематики

Моніторинг та оцінювання результатів

- Анкетування педагогів щодо ефективності нової моделі
- Спостереження за роботою команд
- Експертна оцінка результатів менторів та керівництва
- Презентація та апробація освітніх продуктів у практичній діяльності
- Підсумковий захід «Педагогічний портрет ліцею»

Очікувані результати

- Підвищення професійної компетентності педагогів через системну самоосвіту та участь у практичних проєктах.
- Створення інноваційних методичних продуктів: міжпредметні кейси, навчальні курси, гейміфіковані завдання, плани виховних заходів.
- Розвиток командної роботи та міждисциплінарної співпраці між учителями різних предметів.
- Зростання мотивації педагогів до участі у методичній роботі завдяки її динамічному і творчому формату.
- Формування позитивного іміджу ліцею як сучасного та інноваційного закладу, що впроваджує європейські підходи до освіти.

Висновки

Упровадження моделі «Освітній континуум» сприятиме створенню сучасної, динамічної та ефективної системи методичної роботи. Вона дозволить перейти від формальних засідань до творчої співпраці, активізує участь педагогів, підвищить якість освітнього процесу та забезпечить стале професійне зростання педагогічного колективу.